

Cymraeg mewn Ymarfer Proffesiynol 2
Welsh in Professional Practice 2
2024-25

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Yr Athrofa
Centre for Education
Addysg i Gymru | Education for Wales

www.athrofa.cymru

BA2 - Darlith 8
Dyma fi (Rhan 2)

mari.powell@uwtsd.ac.uk

Nod ac Amcanion

Aims and Objectives

- Mae hi'n amser cofrestru!
- Dyma fi! (Rhan 2)

Mae hi'n amser cofrestru!

It's registration time!

Mae hi'n amser cofrestru!

Edrychwch arna i!

Look at me!

**Eisteddwch,
bawb!**

Sit down, everyone!

**Gwrandewch yn
ofalus, blant!**

Listen carefully, children!

Mae hi'n amser cofrestru!

Bore da, bawb!

Mae hi'n amser
cofrestru!

Prynhawn da, blant!

Pwy sy'n barod?!

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Yr Athrofa
Centre for Education
Addysg i Gymru | Education for Wales

www.athrofa.cymru

Mae hi'n amser cofrestru!

Ydy ... yma heddiw?

Is ... here today?

Sut wyt ti heddiw?

Yma!

Here!

Absennol!

Absent!

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Yr Athrofa
Centre for Education
Addysg i Gymru | Education for Wales

www.athrofa.cymru

Mae hi'n amser cofrestru!

**Pwy sy'n
absennol heddiw?**

**Lois sy'n absennol
heddiw!**

Mae hi'n amser cofrestru!

Wyt ti eisiau cinio
ysgol neu **f**rechdanau?

Dw i eisiau
brechdanau, os
gwelwch yn dda.

Mae hi'n amser cofrestru!

Faint sy'n
cael brechdanau heddiw?

Pump sy'n cael
brechdanau
heddiw.

Pa **ddydd** ydy hi heddiw?

**Dydd
lau**

ydy hi heddiw.

'Ydy' yn y cwestiwn = 'Ydy' / 'Nac ydy' yn yr ateb

Ydy hi'n **ddydd** lau heddiw?

Ydy, mae hi'n
ddydd lau heddiw.

Nac ydy, dydy hi ddim yn
ddydd lau heddiw.

Pa **f**is ydy hi?

Mis

lonawr

ydy hi.

'Ydy' yn y cwestiwn = 'Ydy' / 'Nac ydy' yn yr ateb

Ydy hi'n **f**is lonawr?

Ydy, mae hi'n **f**is lonawr.

Nac ydy, dydy hi ddim yn
fis lonawr.

Pa **d**ymor ydy hi?

Gaeaf

ydy hi.

Beth ydy'r dyddiad heddiw?

Dydd Sul
Dydd Llun
Dydd Mawrth
Dydd Mercher
Dydd Iau
Dydd Gwener
Dydd Sadwrn

Ionawr
Chwefror
Mawrth
Ebrill
Mai
Mehefin
Gorffennaf
Awst
Medi
Hydref
Tachwedd
Rhagfyr

				1af y cyntaf	2il yr ail	3ydd y trydydd
4ydd y pedwerydd	5ed y pumed	6ed y chweched	7fed y seithfed	8fed yr wythfed	9fed y nawfed	10fed y degfed
11eg yr unfed ar dddeg	12fed y deuddegfed	13eg y trydydd ar dddeg	14eg y pedwerydd ar dddeg	15fed y pymthegfed	16eg yr unfed ar bymtheg	17eg yr ail ar bymtheg
18fed y deunawfed	19eg y pedwerydd ar bymtheg	20fed yr ugeinfed	21ain yr unfed ar hugain	22ain yr ail ar hugain	23ain y trydydd ar hugain	24ain y pedwerydd ar hugain
25ain y pumed ar hugain	26ain y chweched ar hugain	27ain y seithfed ar hugain	28ain yr wythfed ar hugain	29ain y nawfed ar hugain	30ain y degfed ar hugain	31ain yr unfed ar dddeg ar hugain

**Dydd Iau, Ionawr yr unfed ar
bymtheg.**

Trafod y tywydd... *Discussing the weather...*

Sut **mae**'r tywydd heddiw?
Mae hi'n wyntog.

Amser Presennol
Present Tense

Sut **oedd** y tywydd ddoe?
Roedd hi'n braf.

Amser Gorffennol
Past tense

Sut **bydd** y tywydd yfory?
Bydd hi'n bwrw eira.

Amser Dyfodol
Future Tense

Ydy hi'n **g**ymylog heddiw?

Ydy, mae hi'n **g**ymylog
heddiw.

Nac ydy, dydy hi ddim yn
gymylog heddiw.

Mae hi'n amser cofrestru!

1. *Greet the class*
2. *It's registration time!*
3. *Is ..... here today?*
4. *How are you?*
5. *The Date*
6. *The Weather (today, yesterday, tomorrow)*
7. *Likes / Dislikes*

Rhif	Pwy?
1	Amy
2	Jacob
3	Zoe
4	Lara
5	Hannah
6	Polly
7	Dominic
8	Emily
9	Josh
10	Marli
11	Storm
12	Amelia
13	Tilly
14	Kelly
15	Hazel
16	Beau

Dyma fi - Mwy o wybodaeth!

This is me – more information!

Agor y wers – Dyma fi! *Lesson openers – This is me!*

Croeso i'r wers Gymraeg.	Nod y wers heddiw ydy dysgu amdanaf i.
Edrychwch arna i.	Heddiw rydych chi'n mynd i ddysgu amdanaf i.
Gwrandewch arna i.	Barod?
Edrychwch ar y bwrdd gwyn / sgrîn.	Ydych chi'n barod?
Agorwch eich llyfrau.	Pawb yn hapus?
Ysgrifennwch y dyddiad.	Pawb yn barod?
Trowch i dudalen 5.	Oes cwestiwn?

PWY wyt ti?

SUT wyt ti?

BLE rwyt ti'n byw?

Dyma fi!

BETH ydy dy hobi?

Ble?

Pryd?

Gyda phwy?

BETH wyt ti'n hoffi?

Pam?

BETH dwyt ti ddim yn hoffi?

Pam?

Ble wyt ti'n byw?

- Pen-y-bont > Rydw i'n byw ym Mhen-y-bont.
Penant > Dw i'n byw ym Mhenant.
Tregaron > Rydw i'n byw yn Nhregaron.
Talybont > Dw i'n byw yn Nhalybont.
Caerdydd > Rydw i'n byw yng Nghaerdydd.
Caernarfon > Dw i'n byw yng Nghaernarfon.
Bangor > Rydw i'n byw ym Mangor.
Dol-y-bont > Dw i'n byw yn Nol-y-bont.
Gwynedd > Dw i'n byw yng Ngwynedd.

p	>	mh
t	>	nh
c	>	ngh
b	>	m
d	>	n
g	>	ng

'yn' + place name = Treigladd Trwynol (*Nasal Mutation*)

Ble wyt ti'n byw?

tŷ ar wahân

byngalo

tŷ teras

fflat

tŷ pêr

bwthyn

ffermdy

carafán

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Yr Athrofa
Centre for Education
Addysg i Gymru | Education for Wales

www.athrofa.cymru

Ble wyt ti'n byw?

Dw i'n byw **yn** **Ngh**eredigion
mewn tŷ ar wahân.

Dw i'n byw **ym** **M**angor
mewn fflat.

RHEOL

yn = lle penodol
(*definite place*)

mewn = lle amhenodol
(*indefinite place*)

Faint ydy dy oed di?

Dw i'n 45 oed.

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Yr Athrofa
Centre for Education
Addysg i Gymru | Education for Wales

www.athrofa.cymru

Oes ..... gyda ti?

Do you have .....?

Oes,
mae ..... gyda fi.

Nac oes,
does dim ..... gyda fi.

Oes ..... gyda ti?

Oes gwallt brown gyda ti?

Oes, mae gwallt brown gyda fi.

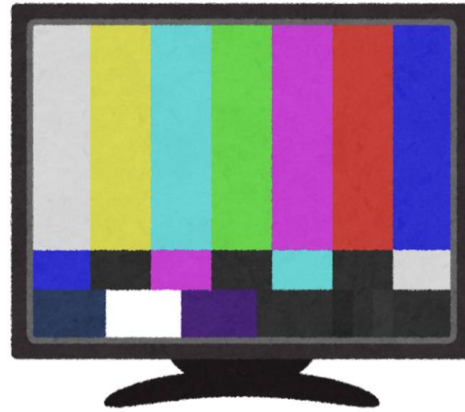
Oes .... gyda ti?

Oes brawd gyda ti?

Nac oes, does dim brawd gyda fi.

Oes ..... gyda ti?

Oes, mae ..... gyda fi.

Nac oes, does dim ..... gyda fi.

Oes ..... gyda ti?

Mat Geiriau Anifeiliaid Anwes

malwoden

pry copyn

tsintsila

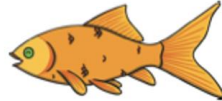
parot

gwiwer resog

madfall

pysgod

byji

llygoden fawr

llygoden

crwban

bochdew

iâr

ci

cath

neidr

mochyn cwta

cwningen

visit [twinkl.com](https://www.twinkl.com)

Oes, mae ..... gyda fi.

Nac oes, does dim ..... gyda fi.

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Yr Athrofa
Centre for Education
Addysg i Gymru | Education for Wales

www.athrofa.cymru

Fy Nheulu

Oes ..... gyda ti?

Oes, mae ..... gyda fi.

Nac oes, does dim ..... gyda fi.

Oes ..... gyda ti?

mam	<i>mother</i>	mab	<i>son</i>	ewythr	<i>uncle</i>
llysfam	<i>stepmother</i>	merch	<i>daughter</i>	wyr	<i>grandson</i>
tad	<i>father</i>	mab yngnghyfraith	<i>son in law</i>	wyres	<i>granddaughter</i>
llysdad	<i>stepfather</i>	merch yngnghyfraith	<i>daughter in law</i>	gŵr	<i>husband</i>
brawd	<i>brother</i>	cefnder	<i>cousin (male)</i>	gwraig	<i>wife</i>
chwaer	<i>sister</i>	cyfnither	<i>cousin (female)</i>	partner	<i>partner</i>
rhieni	<i>parents</i>	modryb	<i>auntie</i>	mam-gu	<i>grandmother</i>
tad-cu	<i>grandfather</i>	taid	<i>grandfather (North Wales)</i>	nain	<i>Grandmother (North Wales)</i>

Oes ... gyda ti?

gwallt (hair)	du	hir (long)
	brown	byr (short)
	sinsir (ginger)	syth (straight)
	golau (light / blond)	cyrliog (curly)
	tywyll (dark)	
llygaid (eyes)	mawr	glas
	bach	gwyrdd
		brown
croen (skin)	golau	Oes, mae ... gyda fi.
	tywyll	
bochau (cheeks)	coch	Nac oes, does dim ... gyda fi.
	pinc	

Mae hi'n amser chwarae...

Pwy ydych chi?

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

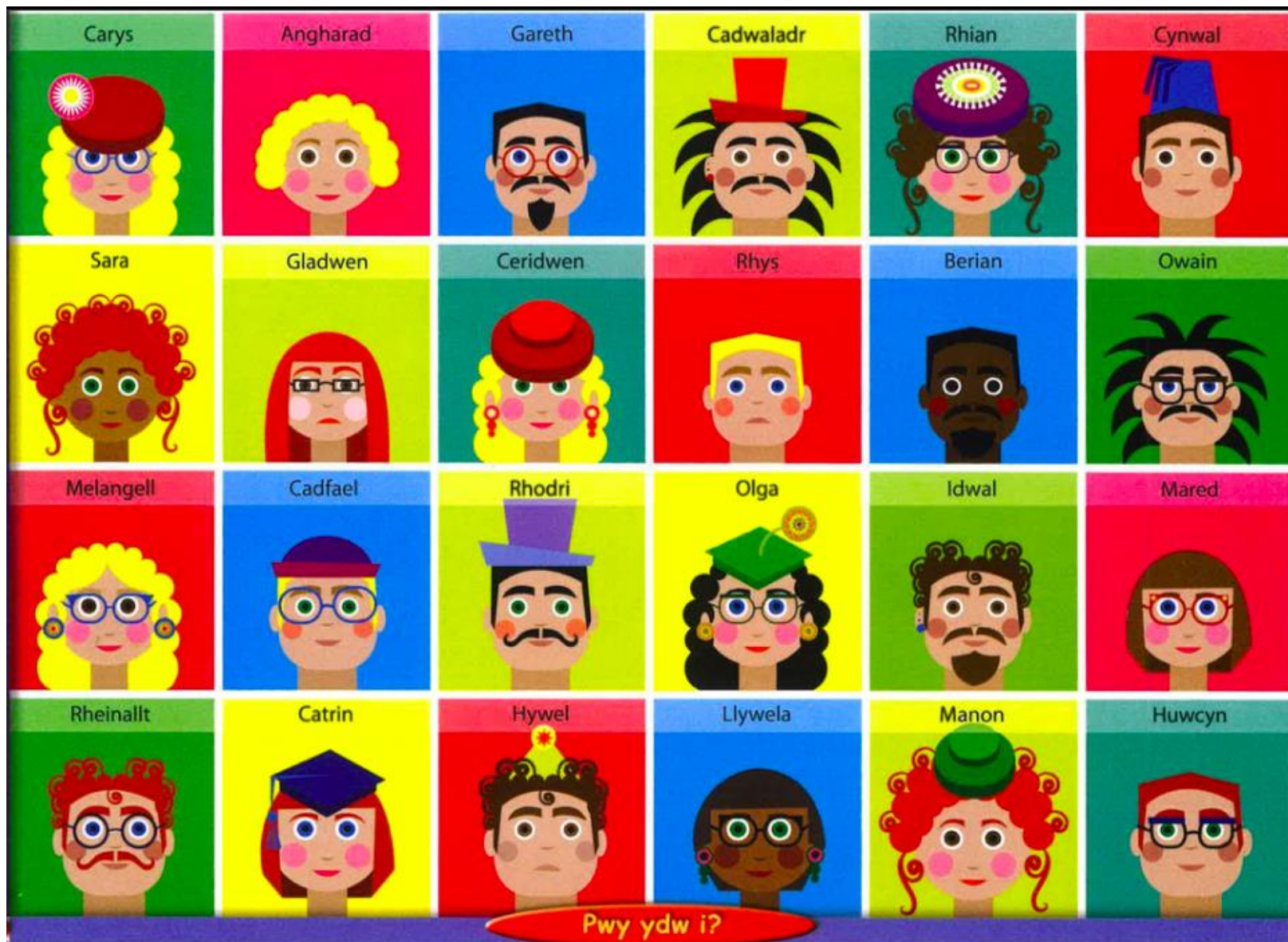
Yr Athrofa
Centre for Education
Addysg i Gymru | Education for Wales

www.athrofa.cymru

het
(hat)

spectol
(glasses)

mwstas
(moustache)

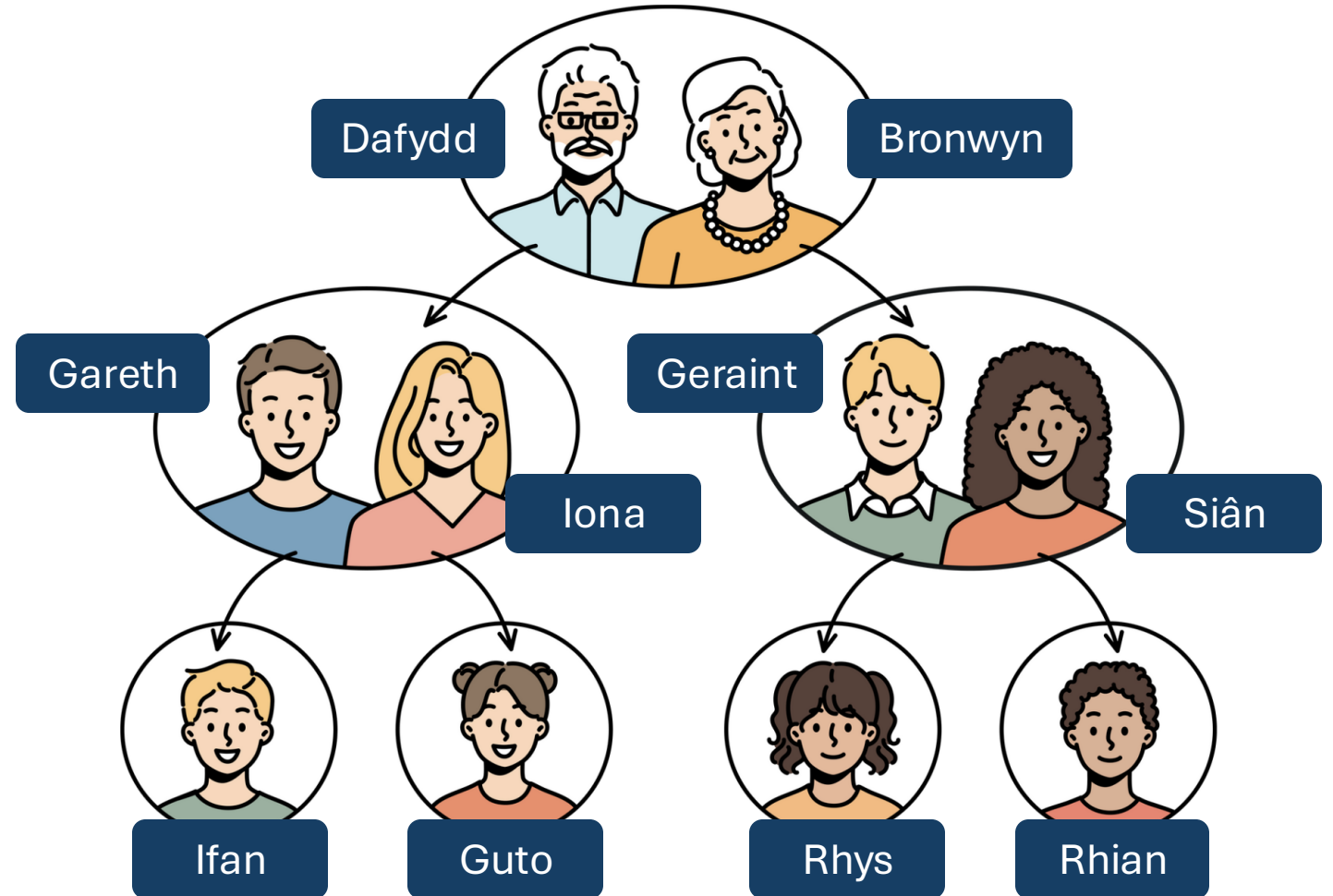

barf
(beard)

clustdlysau
(earrings)

Coeden Deulu *Family Tree*

1. Beth ydy enw Tad-cu?
2. Pwy ydy Mam-gu?
3. Beth ydy enw mam Ifan?
4. Pwy ydy tad Guto?
5. Beth ydy enw tad Rhian?
6. Beth ydy enw chwaer Rhys?
7. Pwy ydy cefnder Guto?
8. Pwy ydy cyfnither Ifan a Guto?
9. Beth ydy enw chwaer Gareth?
10. Pwy ydy rhieni Ifan a Guto?
11. Pwy ydy rhieni Rhys a Rhian?
12. Beth ydy enw gwr Bronwen?
13. Beth ydy enw partner Gareth?
14. Pwy ydy merch Siân?
15. Pwy ydy mab Geraint?

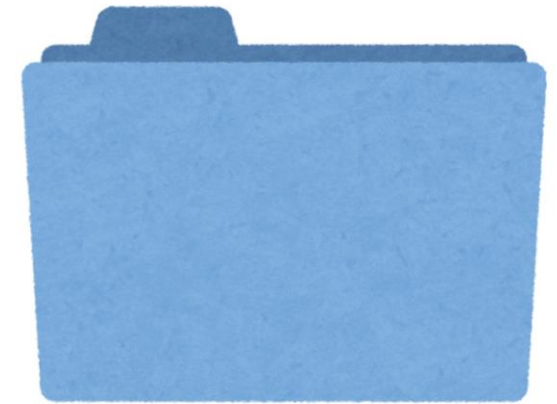
Tasg i'r Portffolio

Tasg Ysgrifennu 2: Sylfaen A2

(o'r Pecyn Cymorth gan y Coleg Cymraeg Cenedlaethol)

Ysgrifennu e-bost yn cyflwyno eich hun ar
ddechrau'r cwrs

*Write an e-mail introducing yourself at the
beginning of the course*

Ardderchog, bawb!

Hwyl fawr!

